

איתו להלחם בסיסרא והלא אין דרכה של אשה לעשות מלחמה **אֵלָא אָמַר בָּרַק הוֹאִיל וְרוּחַ קְדִישָׁא שְׂרִיא עָלָהּ** אלא אמר ברק הואיל ורוח הקודש שורה על דבורה הנביאה, **בְּזִכּוּתָהּ אֲשֶׁתֹּיב וְלֹא לְיִשְׂרָאֵל עָלֵי נְזֻקָא** בזכותה אנצל ולא יהיה לי שום נזק במלחמה וזה שאמר אם תלכי עימי היינו שתצרפי זכותך עימי שיהיה לי למגן במלחמה. **וַיִּמָּחַר בָּרַק סָמִיךְ עַל אֶתְתָּא לְאִשְׁתּוֹבָא בְּגִינָהּ** ואומר רבי יוסי שמזה יש לנו ללמוד דבר גדול כי אם ברק סמך על זכות של אשה להנצל בזכותה. **אֲנִן דְּאִוְרֵייתָא עֲפִנָא דְּהִיא שְׁמִיָּה דְּמַלְכָּא קְדִישָׁא, עַל אַחַת כַּמָּה וְכַמָּה** אנחנו שהתורה עמנו שהיא שמו של הקב"ה על אחת כמה וכמה שננצל מכל צרה וצוקה כי התורה שהאדם לומד היא מגינה על האדם ומצילה אותו מכל רע אפילו בשעה שאינו עוסק בה [קנ].

שני סוחרים הגיעו למקומם של רבי חייא ורבי יוסי

יָתְבוּ גּוֹ הַהוּא מְעַרְתָּא כֹּל הַהוּא יוֹמָא ישבו רבי חייא ורבי יוסי תוך אותה המערה כל אותו היום ועסקו בתורה, **כִּד רַמְשׁ לִילֵיא, אַתְנַהִיר סִיְהָרָא בְּמַעְרְתָּא** כשהחשיך הלילה האיר להם אור הלבנה בתוך המערה. **עֲבְרוּ תֵירֵי טִייעֵי, וַחֲמַרִּיהוּן טְעִינִין מַחֲמָרָא וּמִיכְלָא לְגַרְמִייהוּ** עברו שם שני סוחרים וחמוריהם היו טעונים יין ומאכל לעצמם **שְׂאֲרֵי עַל מְטוּלָא** נחו אותם הסוחרים על המשא שלהם. **אָמְרֵי**

אור הרשב"י

[קנ] כי התורה אנוני מנא ואצולי מצלא בין בעידנא דעסיק בה בין בעידנא דלא עסיק בה.

הלימוד היומי

ניתן להקדיש עבור הנצחות או לרפואה / העלחה טל' 02-6249000

הַאִי לְהֵאֵי, נְבִית הָכָא אִמְרוּ הַסּוֹחֲרִים זֶה לְזֶה נְלוֹן כְּאֵן, נִיְהַב מִיכְלָא וּמִשְׁתֵּיִיא לְחֻמְרֵי, וְאַנְן נְעוּל לְמַעֲרָתָא דָּא נִיתֵן מֵאֵבֶל וּמִשְׁתָּה לְחֻמּוּרִים וְאַנְחֵנוּ נִכְנַס לְמַעֲרָה זֹו. אָמַר לֵיהּ חֲבֵרִיהּ עַד לָא נִיעוּל, תֵּימָא הַאִי קָרָא דְלָא מְתִישְׁבָא אִמַר לוֹ חֲבֵרוֹ קוּדַם שְׁנַכְנַס לְמַעֲרָה אִמּוֹר לִי בִיאֹר עַל פְּסוּק זֶה שְׁלֵא מְתִישְׁב לִי.

טוב לי תורת פיך מאלפי זהב וכסף

אָמַר לֵיהּ מַאי הוּא. אָמַר לֵיהּ מַלְּהָ חָד. אִמַר לוֹ מִהוּ הַפְּסוּק אִמַר לוֹ דְבַר אַחַד קֶשֶׁה לִי וְדִבְתִיב וְהוּא מַה שְׁכָתוּב, (תהלים נב) אֹדֶךְ לְעוֹלָם כִּי עָשִׂיתָ וְאִקוּהָ שְׁמַךְ כִּי טוֹב נִגַד חֲסִידֶיךָ וְגו'. מִהוּ כִּי עָשִׂיתָ, וְלָא בְּתִיב מַה דוֹד הַמֶּלֶךְ אֹמַר לְקַב"ה אֹדֶךְ לְעוֹלָם כִּי עָשִׂיתָ וְלֹא פִירַשׁ מַה עָשָׂה וְעַל מַה מוֹדָה לוֹ. וְכֵתִיב כִּי טוֹב נִגַד חֲסִידֶיךָ. וְכִי לְגַבִּי אֲחַרָא לֹא אִיהוּ טוֹב וְעוֹד כְּתוּב בַּפְּסוּק זֶה כִּי טוֹב נִגַד חֲסִידֵי וְכִי הַקַּב"ה טוֹב רַק רַק לְחֲסִידֵי וְלַגְבִּי אַחֲרִים אֵינּוּ טוֹב וְהֵי אֶפִּילוֹ לְרַשְׁעִים הוּא מִיֵּטִיב, לָא הוּא בִּירְיָהּ לֹא הִיא בִיד חֲבֵרוֹ לְבַאֵר פְּסוּק זֶה. אָמַר וְוִי לְטִיּוֹעֵנָא אִמַר הַשּׁוֹאֵל, אִוִי לִי עַל הַמַּסְחָר שְׁאֵנִי עוֹשָׂה, וְשִׁבְקֵנָא לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּגִינְיָהּ שְׁעוֹבְתֵי אֵת תּוֹרַת הַקַּב"ה בְּשִׁבִיל כֶּסֶף וְזֶהֱב הַבְּלִי הָעוֹלָם הַזֶּה [קנא]. רַבִּי

אור הרשב"י

[קנא] ואע"פ שהיו תלמידי חכמים ומדברים עם התנאים סודות התורה ובודאי שלא עזבו את ספסלי בית המדרש כדי להרויח ממון ולהיות עשירים אלא כדי להביא טרף לביתם ואוכל לבניהם ולהחזיקם בתלמוד תורה, ועדין נחשב להם היציאה למסחר כעוֹבֵת

הלימוד היומי

חַיֵּיא וְרַבִּי יוֹסִי דְהוּוּ יִתְבִּי בְּמַעְרַתָּא חֲדוּ רַבִּי חַיֵּיא וְרַבִּי יוֹסִי
 שְׁהִיוּ יוֹשְׁבִים בְּמַעְרָה שְׁמַעוּ דְּבְרֵי הַסּוֹחָרִים וּשְׁמַחוּ, אָמַר רַבִּי חַיֵּיא לְרַבִּי
 יוֹסִי, וְלֹא אָמַרְתָּ לְךָ דְּכַד עָבִיד קַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
 נִיסָא, בְּכֻלָּא עָבִיד. נִפְקוּ אַמַר רַבִּי חַיֵּיא לְרַבִּי יוֹסִי לֹא אִמַרְתִּי לְךָ
 שְׁבַשְׁקַב"ה עוֹשֶׂה נֶס הוּא עוֹשֶׂה אוֹתוֹ בְּשִׁלְמוֹת יֵצְאוּ מִהַמַּעְרָה לְקִרְאת הַסּוֹחָרִים.

שלום שלום לרחוק ולקרוב רחוק מהקב"ה וקרוב להקב"ה

כִּד נִפְקוּ אֲקָדִים רַבִּי חַיֵּיא וּפְתַח כֹּאשֶׁר יֵצְאוּ מִהַמַּעְרָה הַקְּדִים רַבִּי
 חַיֵּיא וּפְתַח בְּדַבְרֵי מוֹסֵר עַל חוֹבַת הָאָדָם לִהְיוֹת מַחוּבֵר תְּמִיד לְתוֹרָה הַקְּדוּשָׁה וְדַרְשׁ
 עַל הַפְּסוּק, (ישעיה נז) שְׁלוֹם שְׁלוֹם לְרָחוֹק וּלְקְרוֹב. תִּירֵי שְׁלֹמָא
 הַכָּא פַעֲמִיִּים מוֹזְכֵר שְׁלוֹם בַּפְּסוּק זֶה, חֵד לְרָחוֹק, וְחֵד לְקְרוֹב, וְכֻלָּא

אור הרשב"י

תעוזב אותם כיון שאחד מהם עתיד להתגדל
 לכן לא נפיל עליהם, שאל ר' יוחנן את
 אילפא שמעת משהו, א"ל לא שמעתי כלום,
 אמר ר' יוחנן לעצמו היות ורק אני שמעתי
 נראה שהדיבור היה אלי ואני הוא זה שאמור
 להתגדל אמר לאילפא אני חוזר בי ואקיים
 בעצמי כי לא יחדל אביון מקרב הארץ (שם
 יא) וא"כ אין לי חיוב לעוזב את התורה בכדי
 לדאוג לפרנסה. חזר רבי יוחנן לבית המדרש
 ואילפא הלך לעסקיו, ובסוף זכה רבי יוחנן
 ונהיה מנהיגם של ישראל.

התורה בשביל כסף וזהב והצטערו על זה,
 הנמרא בתענית (כא) מספרת על אילפא
 ורבי יוחנן שהיו יושבים ועוסקים בתורה
 ומצבם היה דחוק מאוד, אמרו נקום ונלך
 ונעשה קצת מסחר ועל ידי זה נקיים בעצמנו
 מה שאמרה תורה אפס כי לא יהיה בך אביון
 (דברים טו ד) שמחויב האדם לדאוג לעצמו
 שלא יהיה אביון, הלכו וישבו מאחורי כותל
 רעוע ואכלו לחם, שמע ר' יוחנן שני מלאכי
 השרת שאחד אומר לשני בוא ונפיל עליהם
 את הגדר הזו שימותו, מכיון שעוזבים חיי
 עולם ועוסקים בחיי שעה, א"ל המלאך השני

הלימוד היומי

ניתן להקדיש עבור הנצחות או לרפואה / העלחה טל' 02-6249000

חָד אחד לרחוק ואחד לקרוב והכל אחד כי השלום לרחוק פירושו **לְרָחוֹק**
וְדַתְעֵבִיד קָרוֹב. (תו לְרָחוֹק) **דָּא הוּא מְאִרִּיה דְּתִשׁוּבָה** למי
 שהיה רחוק ונעשה קרוב והכוונה לבעל תשובה, **קוֹדֵם הָיָה רָחוֹק, וְהִשְׁתָּא**
אִיהוּ קָרוֹב שקודם שחזר בתשובה ועזב את החטא היה רחוק מהקב"ה ועכשיו לאחר
 שקיבל על עצמו לעזוב חטאו ושב בתשובה נעשה קרוב ואפילו זדונות שלו נהפכו לו
 לזכויות. **תו רָחוֹק, פִּד בַּר נָשׁ אֶתְרַחֵיק מְאִרְיִיתָא**. רַחֵיק
 הוּא מְקוֹדֶשָׁא בְּרִיךְ הוּא עוד יש לפרש רחוק, כאשר האדם רחוק מהתורה
 הקדושה הוא רחוק גם מהקב"ה. **וּמֵאֵן דְּקָרִיב לְאִרְיִיתָא, קָרִיב לִיְהִי**
קְדִשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּהִדְיָה, ומי שקרוב לתורה הקב"ה מקרב אותו אליו
 והמאור שבה מחזירו למוטב **וְהִשְׁתָּא אֶתְחַבְּרוּ עִמָּנָא וְעוֹלוּ**
לְמַעְרָתָא אמרו רבי יוסי ורבי חייא לסוחרים עכשיו בואו והתחברו איתנו והכנסו
 במערה ונעסוק בתורה **אָתוּ אֵינּוֹן טִייעִין וְאִשְׁתְּתַּפוּ עִמָּהוֹן**.
אִשְׁתְּנַקְלוּ לְחַמְרִייהוּ, וְאִתְקִנוּ לְמִיכַל באו אותם הסוחרים
 והשתתפו איתם פרקו את חמוריהם והביאו לפניהם לאכול, **נִפְקוּ פְּלָהוּ לְפּוּם**
מְעָרָתָא ויצאו כולם אל פתח המערה.

הסוחרים שהתקשו בקושיה שואלים את החכמים

אָמַר חָד מֵן טִייעִין נִימְרוּ לָן מְאִרִּי דְּאִרְיִיתָא הֵאִי קָרָא
 אמר אחד מהסוחרים תאמרו לנו בעלי התורה ביאור לפסוק זה **אִרְדָּךְ**
לְעוֹלָם כִּי עָשִׂיתָ וְאִקְוָה וְגו' כִּי עָשִׂיתָ, מֵהוּ כִּי עָשִׂיתָ,

הלימוד היומי